

altă dată, Lascăr Catargiu, însuși vădă și lăsa să se facă în ministerul său din 1891 pasul decisiv al apropierei cu Austro-Ungaria. În ciuda acestei campanii patriotice urmărite în România pentru a protesta contra sorței făcute de guvernul unguresc supușilor săi Români, d. Carp, ales alături de bătrânul Catargiu ca executor bucuros al intențiilor Regale, primi portofoliul afacerilor străine și vorbi pentru prima dată de înțelegere formală. De la această epocă până la visita făcută de Regele Carol I lui Francisc Iosif la Ischl, în mijlocul schimbărilor interioare cari, de altminteri au re-adus pe liberali la cârmă, aceeași linie de purtare a fost urmată.

Unul după altul, conducătorii opoziției naționale, contra alianței cu Ungurii, au fost reduși la tăcere, sau puși, ca d. Sturdza, în situația de a contrasemna o politică protivnică sentimentelor așiate. Ei își abjură în tăcere trecutul și la Budapesta, se arată multă bunăvoință de a uita acest trecut.

Și ați încă, diarele opoziției din Bucuresci își fac rezervele asupra oportunității vizitei Regelui Carol și mai ales ministrului de externe, d. Sturdza, este obiectul acestor critici aspre, destul de violente de obicei. Dăr presa română nu poate contrabalansa efectul unui demers regal, de și ea își subliniază criticile abținându-se de a participa la banchetul frățesc ce i-a oferit presa ungară. Manifestațiile trec, rezultatele politice rămân. Numai dacă aceste schimburi de vederi între Regele României și Regele Ungariei, ar aduce de astă dată Românilor, mângăierea, că frații lor de rasă, supuși ai coroanei ungare, vor fi tratați de acum ca concetățeni și nu ca suspecți!

Evreo-liberalismul și Maghiarii.

Judecând aprecierile diarelor nemțesci din Austro-Ungaria și Germania asupra vizitei dela Pesta a Împăratului german, s'a putut constata în mod foarte distinct o aparițiune caracteristică, anume: cu cât cutare ori cutare diar este mai pronunțat „liberal“, cu atât mai mult s'a arătat inspirat de genialitatea și măreția cuprinsă în toastul împăratului Wilhelm, cu atât mai exagerat și bombastic l'au comentat și cu atât mai mare importanță politică îi atribue și — lucru cel mai caracteristic! — cu atât mai mult a ridicat în slavă și a lingușit pe Maghiarii: înțelegerea lor politică, eroismul, cavalerismul, simțul de dreptate, calitatea de „singur element alcătuitor de stat“ și alte bazaconii, una mai încornurată, decât alta.

Dimpotrivă, diarele, care nu jură pe evanghelia, ori mai potrivit diș pe talmudul falsului liberalism,

cum îl înțeleg și propagă exploatarea popoarelor nedreptățite, au discutat și comentat toastul fantastic al împăratului german parte cu multă rezervă, parte în mod foarte just, pe deplin obiectiv dăr în cuvinte alese, ér altele nu și-au pus de loc pază gurii, ci, precum au făcut'o de pildă foile Sașilor verđi dela noi și mai multe organe din Germania, au criticat în fond și în expresiuni tare aspre avântarea tinerului monarch.

Deosebirea între aceste două categorii de organe ale opiniei publice e într'adevăr frapantă. Și deorece pe toate diarele așa dișe liberale din Germania și Austro-Ungaria (ba și pe cele din Franca și Italia) sunt stăpâni Evreii,—absoluți ori relativ, după cum e foia mai mult sau mai puțin inteodată acestui fel de liberalism — fără multă gândire și greutate ajungî la convingerea că diarele liberale au primit dinainte directiva procederei lor dela hahamii evreismului din aceste două împărății, în scop de a preamări cu esagerări calculate acea țără și acel stat, unde evreimea e relativ cea mai puternică; a preamări țera, al căreia element dominant a îmbrățișat cu atâta dragoste și entuziasm ca nici un alt popor din lume, elementul evreesc; care dorește contopirea cu el, și care totă hegemonia și-o basază pe ajutorul elementului semitic.

Da! Evreimea s'a înțeles a răsplăti Maghiarilor această dragoste, această îmbrățișare și a arăta tuturor celorlalte nămurî, care nu se simt atinse de ea, că: étă! cum scim noi revanșa dragostea; cât de sus înălțăm noi pe acela, care se lasă condus de noi, se înfrățesc cu noi și-și întemeiază existența și puterea pe principiile noastre tradiționale judaice!

Pe deoparte evreo-liberalismul a vrut să mulțămescă în acest mod Maghiarilor pentru dragostea, lor ér pe de alta a vrut să-i hipnotizeze, să-i îmbete și mai mult, cu rachiul grandomaniei și al îngâmării, astfel ca să nu-și mai dea semă în orgul lor șovinism de ceea-ce fac și dreg; a vrut să și-i îndatoreze astfel și mai mult, pentru a pute scrie în decit la condică în sarcina Ungariei.

Ori-cine a cetit articolii de laudă la adresa Ungurilor apăruți în diarele „liberale“ din Austro-Ungaria și Germania, a putut constata acest fapt, această înțelegere. Și laudele încă tot mereu se rrvarsă peste capul Ungurilor. Una din cele mai recente unde ale potopului de pre-

mărire, o presentă archi-evreiescul „National Zeitung“ din Berlin. Sub titlul „Ungaria și Austria“, acest diar scrie în numărul său dela 6 Octomvre:

„În realitate, Budapesta trebuie să valoreze în tòmna această drept adevărata capitală a împărăției donărene; motive interne și extreme contribuiesc la această deplasare. Ungaria este în acest moment razimul cel mai tare și unic al dualismului, al legăturii de drept public, care încinge monarchia dualistă și-i păstrează importanța unei adevărate puteri mari. Se pare, că poziția dominantă, ce a ocupat'o Ungaria în evenimentele din tòmna această nu și-a luat sfârșit prin plecarea din Budapesta la Viena a împăratului și regelui Francisc Iosif și parcă ar fi menită a deveni o constelație politică durată mai îndelungată.“

Din aceste puține cuvinte ca și din extrasele ce le-am adus din diferitele foi evreo-germane vedem așa dăr în ce mod sistematic este sprijinită politica maghiarismului violent din Ungaria de evreismul din ambele împărății, ér mai ales de cătră filialele din Viena și Budapesta ale „Alianței israelite universale“.

Intr'unul din numerile viitoare vom arăta și reversul medalii; vom arăta cum cu totă aprobarea tacită, de care se bucură uneltirile evreo-liberale, în favorul hegemoniei maghiare din partea politicii oficiale a triplei alianțe se găsesc și în Germania foi și încă foi foarte serioase și influente, care neafându-se sub presiunea „Alianței israelite“, cutéză a se opune curentului pus în mișcare prin toastul împăratului Wilhelm.

Meetingul din Bucuresci.

În marea întrunire din sala „Hugo“, imediat după cuvântul de deschidere al d-lui Vlădescu a luat cuvântul d-l Barbu Delavrancea. Étă după „Drapelul“ ce a diș d-sa între altele:

...Ce s'a schimbat dincolo, pentru-ca pre-sa maghiară să aibă halucinația ca noi, de aci încolo vom deveni nepăsători la durerile celor de dincolo, răci și sceptici în fata lungului sir de martiri, cari își pogoră — unii tineretele și iluziile, alții bătrânețe și amărăciunile — în temnițele Ungariei? Ce s'a schimbat în noi? Nimic. Ei sunt tot cum au fost și noi nu putem fi decât aceiași!

Pressa maghiară s'a încercat să dea vizitei M. S. Regelui altă semnificare decât aceea care reese, limpede și hotărît, din toastele Suveranilor amici...

...Fudulia primitivă și șgomotósă a publiciștilor din Budapesta, i-au făcut să nu aibă nici măsură, nici delicatete, afirmând, că Regele Carol a arătat o degetul Românilor de peste Carpați calea robiei, el care a deschis cu sabia Românilor de dincoace de Carpați, calea independenței și a gloriei!

Nu, domnilor, noi nu vom turbură relațiunile înțelepte și de bună prietenie ale statului nostru cu celelalte stete, dăr un lucru să se șoie, că *nimic neschimbandu-se dincolo de Carpați, nimic nu se va schimbu dincoace de Carpați.*

Din durerea unui popor, care suferă robie pe pământul apărât atâtea secole prin jertfa și eroismul generațiilor lui tre-oute, care suferă robie acolo unde a răsunat limba lui cu sute de ani înainte de primele dișe ale mileniului maghiar, care suferă robie fără-ca barem să fi fost cucerit prin arme de asupritorii lui, — éocă din ce a născut cestiunea națională.

În numele suferinței și a drepturilor imprescriptibile, s'au ridicat mulți și de demult, printre cari Rațiu stă falnic și neclintit ca un munte încoronat cu zăpadă printre alți munți acoperiți cu brađi. Cine l'a auđit dicând, în ajun de a porni la Seghedin, „cel mai fericit moment al vieții

mele va fi acela, în care fmi voi lăsa ósele și țărîna în temnițele Ungariei“; cine a văcut cu oată voioșie pleacă publiciștilor de dincolo în infecțiunea temnițelor ordinare, s'a convins, străin sau român, că un popor, care zămislesce asemenea bătrâni și asemenea tineri, va trebui să învingă, va trebui să dobândéscă „egala îndreptărire“, care resumă revendicările legitime ale Românilor de peste Carpați.

Cât pentru noi... noi nu concepem revoluționar ohestiunea națională. Noi, dorim ferioare și libertate deplină celor de dincolo fără a excludé credința și devotamentul în legile și statul Ungariei. Noi concepem ființa etnică și psihologică a Românilor ca un gigantic și șecular oopaciu, ale óruia rădăcini despici stâncile, străbat Carpații și se înfig adănc, de o parte și de alta, ale óruia ramuri, sănătoșe și pline de rod, pleacă mândru din pustiile arse de sóre ale Ungariei și se pleacă fermecător peste apele Danubiului. Nu suntem noi stăpâni pe umbra și rodul de peste hotarele României. Dar' nimeni nu pôte devasta mândreța și distruge unele rădăcini ce trec dincolo de aceste hotare, fără ca ofilirea să nu cupriđă fálnicia și viața întregului arbore.

Éocă de ce, și în ce sens, domnilor, neferioirile fraților noștri de peste Carpați vor fi purerea neferioirile noastre, étă de ce inștițiile făptuite în contra lor în contra noastră se îndreptă, étă de ce șabia care spândură asupra capului lor deasupra capului nostru se olatină.

Mai sunt ómeni cu minte în Ungaria, șoia o gazetă din Viena, cu tot șovinismul orb al celor din Budapesta. Acestor ómeni cu minte le este ușor să întrevađă cum pot ajunge la o amioșă, durabilă și folositoare tuturor, între noi și Maghiari. N'au decât să realizeze „egala îndreptărire“, și acum, ca și odinioară, declarăm, că în acest oas, Ungaria nu ar avea cetățeni mai devotați ca Români de dincolo, nici amici mai buni ca pe noi cetăia de dincoace de Carpați.

Până atunci însă noi vom simți și vom cugeta cum am simțit și am cugetat, până atunci, vom veghea ne vom face datoria!

Două interviewuri.

„Magyarország“ în numărul său mai nou publică un interview, ce l'a avut un corespondent al său cu d-nii Fleva și Filipescu încă în ziua a doua după marele meeting național din sala „Hugo“. Corespondentul ungar a fost anume trimis la Bucuresci pentru a se informa asupra dispoziției spiritelor de-acolo. La d-l Fleva dișe, că a intrat pe baza unui bilet de recomandăia dela Dionisie Pazmandy.

Étă cum predă corespondentul ungar declarațiunile, ce i le-a făcut d-l Fleva la întrebările puse de el:

Cu ceea ce s'a făcut și s'a vorbit la meetingul de ieri — dișe între altele d-l Fleva — consimte România întrégă. Noi nu putem îmbrățișa pe Maghiari, pe oăt timp șoim, că frații noștri din Ungaria sunt eschiși din toate drepturile, că ei nu pot scrie și ceti ceea ce vréu, că diarele noastre sunt oprite de-a merge la ei, că ei sunt închiși etc. Tóte acestea nu sunt de natură a ne face să fim amicii Ungariei, măcară este dată condiția de-a pute trăi în cea mai bună prietenia unii cu alții. Statul ungar, în interesul său propriu, să des-centralizeze administrația, să dea Românilor dreptul de a-și conduce ei înșiși administrația, ócăr nu se pôte pretinde, ca locuitorii unui sat ori oraș întreg să învețe unguresce de dragul unui jude sau notar. Un stat ca Ungaria, în care locuesc atâtea naționalități, nu pôte pretinde să aibă o administrația de stat unitară.

„Visita Regelui nostru la Budapesta aici nimeni n'ar fi luat'o în nume de réu“ — dișe mai de parte d-l Fleva — „dăcă și la d-vóstră ar fi fost considerată ca un act de curtoasiă, ca o reintóare a vizitei din anul trecut, ordonat de regulele etichetei. D-Vóstră însă v'a trebuit alt-ocea. Foile

Prin luna August, după intrarea oștirilor muscălesci, se întórse acasă și vérul Simeon Peteanu, care pribegise prin Bucovina și prin Moldova de sus.

Bucuria bătrânului Macarie fú ne-spūsă, căoi avú ferioarea de a vedé pe fiul său în viață, dăr și mirarea îi fú mare, când îl văđu îmbrăcat într'o manta négră grănițărăscă, purtând cu sine o pușcă militaréscă.

*

Simeon Peteanu trăiesce și astăđi, el este preot în comuna Jucul nobil, pe Șomeș, aprópe de Clușiu. El mi-a povestit pătăniile sale în pribegire, din cari unele sunt și haz'ii și interesante.

Eu nu le pot reproduce de-aménuntul și cu esactitate, numai el ar puté să dea tóte detailurile rătăcirilor sale interesante și suferințelor, ce a îndurat în lunga sa pribegire. El ar puté să ne spună și multe alte aménunte din viața sa petrecută în anii 1848—49, pe cari eu nu le cunosc, și pôte le voi fi scăpat din vedere.

* * *

În aceste amintiri am espus tot ce mi-am adus aminte din acei ani de tristă memoriă, și fiind-că prefectul Florea Micaș n'a făcut nici un raport despre operațiunile sale, și la mórtea sa de-asemena nu s'a găsit nimic scris, am cređut, că este bine să dau publicității cel puțin aceste neînsemnate notițe despre mișcările sale și ale glotașilor, ce au operat alături cu Urban spre Clușiu și spre partea nordică a Transilvaniei.

Afară de această, istoricul faptelor, ce s'au petrecut în comuna Feiurd și în familia mea, la cari am asistat, și în mare parte s'au desfășurat înaintea ochilor mei, pôte să reverse o rađă de lumină asupra terórei, ce s'a eseroitat de revoluționarii unguri prin tóte comunele locuite de Români.

FOCȘANI, 1897, 5 Sept.

Cursul la bursa din Viena.

Din 7 Octomvre 1897.

Table with 2 columns: Item (e.g., Renta ung. de aur 4%, Renta de corone ung. 4%) and Price (e.g., 121.70, 99.50).

Table with 2 columns: Item (e.g., Bonuri rurale croate-slavone, Imprum. ung. cu premii) and Price (e.g., 98.—, 155.75).

Table with 2 columns: Item (e.g., Acții de-ale Băncii austr. de credit, Napoleonori) and Price (e.g., 353.—, 9.52).

Prafurile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, dacă fiecare cutiță este provădută cu marea de apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Prafurilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbicioși la stomach și pânteco, în contra căreilor și acrelei la stomach, constipațiunii cronice, suferinței de ficat, congestiunii de sânge, haemorhoidelor și a celor mai diferite bôle femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce crește mereu de mai multe decenii încôce.

Falsificațiunile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabilu numai, dacă fiecare sticlă este provădută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat) alină durerile de goidină și reumatism și a altor urmări de răcedă. Prețul unei sticle-originale plumbate 90 cr.

Apa de gură-Salicyl a lui Moll.

(Pe baza de natron Acid-salicylicu)

La întrebunțarea dînică, cu deosebire importantă pentru copii de orice etate și adulți, asigurăză această apă de gură conservarea sănătôsă și mai departe a dinților. Prețul sticlei provădute cu marca de apărare a lui A. Moll 60 cr.

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. MOLL,

C. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9.

Comande din provinciă se efectuează dînic prin rambursă postală.

La depozite se se cerra anumit preparatele provădute cu isclitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Depozite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekellus, Victor Roth, Franz Kelleman și engros la D. Eremia Nepoșii, Teutsch & Tartler.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octomvre 1897.

Large railway schedule table with multiple columns for routes (Budapesta - Predeal, Copșa-mică - Sibiu - Avrig - Făgăraș, etc.), train types, and departure/arrival times.

Notă: Orele însemnate în stînga stațiunilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. — Numerii încuadrați cu linii mai negre nsemnăză orele de nopțe. — Semnul ←→ arată cu capul direcția, încătrău merge trenul.